Poštnina plačana v gotovini.
Leto XII., štev. 96a
Ljubljana, nedelja 26. aprila 1931
Cena 2 Din

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selenburgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842 Praha číslo 78.180 Wien št. 105.241

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25.— Din, za inozemstvo 40.— Din.
Uredništvo:
Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon št. 3122 3123 3124 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 8. Telef. št. 190.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Čiščenje v rumunski državni upravi

Imenovanje novih prefektov – Nova vlada je nepolitična in bo ostala na krmilu tudi po volitvah

Bukarešta, 25. aprila. n. Danes je bil objavljen ukaz o imenovanju novih prefektov. Med njimi je 12 višjih oficirjev, in sicer 2 generala, 9 polkovnikov in 1 major.

Ob priliki snočnje zaprisege novega državnega podtajnika v prosvetnem ministrstvu je imel ministrski predsednik Jorga nagovor, v katerem je naglašal, da je popolnoma napačna domneva, da je njegova vlada politično strankarska. Sedanji režim je popolnoma neodvisen od političnih strank. Ta režim ni le začasen in ne bo ostal na krmilu samo do volitev, marveč še dolgo potem. Uradništvo mora vršiti svoje dolžnosti in ne sme poznati nobenih drugih kakor državnih interesov. Uradnik, ki bi postopal drugače, bo takoj odpuščen iz državne službe. Komur to ni prav, naj raje sam gre.

Vodstvo stranke maršala Avaresca je sklenilo, da se izključijo iz stranke vsi člani, ki so v kakršnihkoli prijateljskih odnošajih s sedanjim režimom.

Priprave za majske konference v Ženevi

Program zasedanja sveta DN — Razorožitvena konferenca bo v Ženevi — Mednarodna agrarna banka

Ženeva, 25. aprila. AA. Kakor znano, bo 18. maja otvorjeno 63. zasedanje sveta Društva narodov. Predsedoval mu bo nemški zunanji minister dr. Curtius. Tri dni poprej se sestane odbor za proučitev vprašanja o evropski uniji. Francosko delegacijo bo vodil Briand.

Na dnevnem redu majskega zasedanja sveta Društva narodov je kakih 30 vprašanj. Med drugimi je, kakor znano, posebna točka dnevnega reda posvečena proučitvi avstrijsko-nemškega protokola o carinski uniji. Na dnevnem redu je nadalje poročilo odbora za razorožitev in odbora za konferenco o obči razorožitvi, ki se bo sestala 2. februarja 1932, nadalje poročilo generalnega tajnika Društva naroda sira Erica Drummonda o tem, da naj bo sedež te konference Ženeva, ker razpolaga s primernim številom lokalov, stanovanj in z zadostnimi prevoznimi sredstvi za udeležence konference. Poročilo o tem vprašanju je bilo svojčas poverjeno španskemu poslaniku Quinonesu de Leonu, ki pa mu bo moralo Društvo narodov sedaj najti namestnika. Razen tega sta na dnevnem redu predloga nemške vlade, da se sestavi obrazec za objave o oboroženem stanju, da naj države objavljajo poročila o stanju civilnega letalstva.

Ženeva, 25. aprila, d. V francoskih krogih računajo, da bo nova mednarodna agrarna banka pričela poslovati že meseca oktobra. O sedežu te banke bo odločal svet Društva narodov meseca maja. Doslej so se za osnovanje te banke izjavile pozitivno Francija, Švica ter vseh osem držav varšavske agrarne konference, dočim sta si Nemčija in Italija končno odločitev še pridržali.

Italija je revidirala svoje stališče o avstrijsko-nemški carinski uniji?

Senzacijonalen članek rimske »Tribune« — Raje povratek monarhije, kakor združitev obeh nemških držav.

Rim, 26. aprila g. »Tribuna« objavlja, danes z naslovom »Quo vadis Avstrija« in šifro »Il Danubiano« članek, ki je izzval v političnih in gospodarskih krogih mnogo pozornosti. Dočim je bila Italija doslej naklonjena dunajskemu načrtu carinske unije, izjavlja »Tribuna« sedaj, da je nameravana nemško-avstrijska carinska unija neizvedljiva. Pogodba mora iti najprej v Ženevo in nato v Haag, kjer bo gotovo ležala več let ter prišla nazaj bistveno izpremenjena. Za delovanje proti tej carinski pogodbi so danes tri možnosti: 1. kategorično odklonilno stališče Italije; 2. proučitev posledic te carinske unije od strani avstrijske trgovine in industrije, same, in 3. odstranitev predsodkov ,ki nasprotujejo naravni rešitvi avstrijskega problema. To je opomin na podunavsko funkcijo Avstrije ,ki ji je dana po naravi. Avstrija, izvaja pisec, je svetovno gospodarsko krizo mnogo lažje premagala kakor ostale podunavske države ter je mogla s pomočjo mednarodne podpore tudi stabilizirati svojo valuto, kar dokazuje, da je Avstrija zmožna življenja. Carinska unija bi mogla imeti ravno nasprotne posledice, kakor jih pričakujejo in težko gospodarsko krizo. Avstrija bi se mogla otresti svojih gospodarskih skrbi samo na ta način, da bi zopet dobila svojo funkcijo ob Dunavu. Obnovitev monarhije seveda ni več v razpravi, politična unija pa je izvedljiva in celo restavracija Habsburžanov na tako omejenem zemljepisnem ozemlju kakor sta Avstrija in Madžarska, bi ne bila bolj vznemirljiva.

Afera belgijskega profesorja Moulina pred fašističnim parlamentom

Značilna izjava notranjega ministra: Pacifiste je treba preganjati — Napadi fašističnega tiska na Belgijo.

Rim, 26. aprila. g. Na snočnji seji zbornice se je razpravljalo tudi o aferi belgijskega profesorja Moulina. Notranji minister je podal na interpelacijo nekega fašističnega poslanca izjavo, češ, da je prof. Moulin navezal po raznih italijanskih mestih stike s politično osumljenimi ljudmi. Pri telesni preiskavi so našli pri njem mnogo obremenilnega gradiva in dokaze, da je deloval v sporazumu z inozemskimi protifašisti. Zelo se je opazilo, da je imel med beležkami zabeleženo tudi rimsko bivališče Mussolinija. Notranji minister je naglasil, da se mora država braniti takih napadov (?). Gostoljubnost se neha, če jo gost zlorablja v škodo države. Belgija se je borila na strani Italije v svetovni vojni. Toda socijaliste, prostozidarje in profesijonalne pacifiste, ki sejejo seme razdora med narodi (?), je treba preganjati. Govor notranjega ministra je sprejela zbornica s splošnim odobravanjem.

Tudi fašistični tisk objavlja v zvezi z afero prof. Moulina zelo ostre napade na Belgijo. »Corriere della Sera« piše med drugim, da Belgija ne sme pozabiti, da ima italijanska pravičnost vzvišene tradicije. V času, ko je bila v Rimu ustanovljena država, so se tamkaj, kjer stoji danes Bruselj, po močvirjih in gozdovih pasle črede divjih goved. Belgijski dijaki so popolni ignoranti v vprašanjih italijanskega pravosodja. Posebno sodišče za zaščito države ni skrivnostni pekel, kjer se obsojajo obtoženi med nezaslišanim mučenjem na nečloveške kazni. Italija je narod pravice. Spomniti se je treba spričo belgijskih napadov tudi na žrtve, ki jih je dala velika Italija za malo Belgijo. V ostalem se je treba sploh vprašati, ali so bile stare simpatije sploh upravičene.

Rim, 25. aprila, n. Zaradi protifašističnih demonstracij belgijskega dijaštva v Bruslju, kjer so protestirali proti aretaciji belgijskega profesorja Moulina, so priredili fašistični dijaki dopoldne v Rimu velike demonstracije. Po zborovanju na univerzi so s fašističnimi zastavami odkorakali pred poslopje fašističnega direktorja, nato pa pred palačo Mussolinija, kjer so mu priredili ovacije. Mussolini se jim je v daljšem govoru zahvalil in naglasil, naj bodo vedno pripravljeni braniti fašistično revolucijo pred sovražniki od znotraj in zunaj.

Rim, 25. aprila. AA. Zaradi incidenta v Bruslju v zvezi z aretacijo profesorja Moulina v Italiji italijansko časopisje odločno protestira proti zahtevam belgijskih dijakov in odklanja izjavo bivšega belgijskega ministra Vandervelda.

Preganjanja v Italiji se nadaljujejo

***Inomost*, 25. aprila.** M. »Tiroler Anzeiger« poroča pod gornjim naslovom, da fašistične oblasti kljub zgražanju vsega kulturnega sveta še vedno nadaljujejo s preganjanjem Jugoslovenov pod Italijo. Konfinacije in preganjanja se vrše kar na debelo. Ne mine dan, da ne bi vsaj dva Jugoslovena romala v prognanstvo. Aretiranci so tudi otroci, stari 13 do 15 let. Tudi ž njimi postopajo kakor z najhujšimi zločinci. Nedavno je 14letni Miroslav Brezovšek, ki je bil aretiran kot politični zločinec, zaradi trpinčenja umrl. Njegovo smrt so skušali prikriti, vendar pa je prišlo na dan

Nove obsodbe komunistov v Italiji

Rim, 25. aprila AA. Sodišče za državno zaščito je obsodilo 8 komunistov iz Parme na zaporno kazen od 4 do 16 let.

Bivši nemški cesar obolel

Amsterdam, 25. aprila n. Listi poročajo, da je bivši nemški cesar Wilhelm nevarno obolel.

Izmišljotine o preosnovi čsl. vlade

Praga, 25. aprila h. Današnje glasilo klerikalne stranke »Lidove Listy« objavljajo članek, v katerem so zbrane razne govorice in kombinacije o težavah vlade, ki pa so večinoma popolnoma izmišljene. Med njimi je tudi vest, da namerava ministrski predsednik Udržal v kratkem podati ostavko in prevzeti predsedstvo Škodovih zavodov. Kot naslednika Udržala navaja list sedanjega ministra narodne obrambe Viškovskega. Vse te vesti so popolnoma izmišljene in služijo samo krogom, ki bi radi izpodkopali pozicijo ministrskega predsednika in zastopnikov agrarne stranke v vladi.

Nesreča grškega letala

Solun, 25. aprila AA. Na letališču Mikri se je pripetila strahovita letalska nesreča. Vojaško letalo se je hotelo dvigniti, a ga je sunek vetra nenadoma treščil ob tla. Letalec Pangatis in pilot Dimitrades sta bila hudo ranjena. Letalo se je popolnoma razbilo.

POIZKUS MEŠČANSKE KONCENTRACIJE V BOLGARIJI

Po neuspehu Malinova je dobil Cankov mandat za sestavo široke meščanske koalicije. Odločali bodo demokrati — Zemljoradniki napovedujejo najostrejšo borbo obnovljenemu režimu Ljapčeva

Sofija, 25. aprila. p. Vse kaže, da kriza vlade še ne bo tako kmalu rešena. Kakor je bilo že v naprej pričakovati, Malinov ni imel sreče ter je po enodnevnih pogajanjih z zastopniki ostalih strank vrnil kralju mandat. Danes dopoldne je kralj sprejel v dolgi nad dve uri trajajoči avdijenci predsednika Demokratičeskega Sgovora in bivšega ministrskega predsednika Ljapčeva. Iznenadilo pa je, da Ljapčev ni dobil mandata za sestavo vlade, marveč je, odhajajoč z dvora, izjavil, da je predlagal kralju druge člane vodstva Demokratičeskega Sgovora. Na njegov predlog je nato kralj poveril mandat za sestavo koalicije meščanskih strank bivšemu ministrskemu predsedniku Cankovu.

V stvari bi to pomenilo obnovo Ljapčevega režima, ki je že osem let na krmilu v Bolgariji. Demokratičeski Sgovor je imel danes po avdijenci Ljapčeva dolgotrajno sejo vodstva, na kateri so razpravljali o položaju. Sklenjeno je bilo, da je Demokratičeski Sgovor pripravljen sodelovati v koalicijski vladi z demokrati in liberalci, toda le, če se mu zasigura vodstvo. Ker pa po neuspehu Malinova ni mnogo verjetno, da bi demokrati hoteli sodelovati s Sgovorci, obstoja edina možnost za rešitev vladne krize z obnovo starega Ljapčevega režima, morda le s to izpremembo, da bo predsednik vlade kdo drugi, ne pa Ljapčev.

V političnih krogih, zlasti v opozicijskih vrstah smatrajo, da bo taka rešitev vladne krize usodna za nadaljnji razvoj dogodkov v Bolgariji. Jasno je, da se bo proti obnovi Ljapčevega režima združila vsa opozicija in pri volitvah složno nastopila proti njemu. Zemljoradniki, ki predstavljajo najmočnejšo parlamentarno skupino, a so že od padca Stambulijskega odrinjeni od vodstva državne politike, napovedujejo najostrejšo borbo. Ni dvoma, da bodo volitve v znamenju borbe, a v političnih krogih tudi ne izključujejo možnosti, da prinesejo volitve velika presenečenja, zlasti, če se upošteva, da je doseglo nezadovoljstvo naroda v sedanji krizi vrhunec, a Ljapčev tudi v bodoče ne bo znal spraviti državni voz na pot gospodarske in politične konsolidacije.

Sofija, 25. aprila. p. Po avdijenci pri kralju se je Cankov sestal z Ljapčevim, ki mu je obljubil sodelovanje Demokratičeskega Sgovora. Z napetostjo se pričakuje, kakšen odgovor bo Cankov prejel od voditelja demokratov Malinova, od katerega je edino odvisen uspeh njegove misije.

Cankov je popoldne posetil Koščurkova in Malinova. Koščurkov mu bo odgovoril glede vstopa v vlado ob 22. uri, Malinov pa ob 20. Malinov mu je odgovoril, da se mora pred odgovorom sporazumeti z ostalimi strankami. »Znamen« piše, da je verjetno, da bo Cankov uspel, toda mnogo zavisi od zadržanza Malinova.

Sofija, 25. aprila. n. V zadnjem času prihajajo na dan vedno večja nasilstva, ki so jih vršili pristaši Ljapčevega režima pri zadnjih občinskih volitvah. Sina bivšega ustanovitelja zemljoradniškega saveza Rozena Rakalova so 17. marca aretirali in odvedli v Vlčitrn, kjer so ga na policiji strahovito pretepali. Naslednjega dne so ga odvedli neznanokam. Imeli so ga več tednov zaprtega, dokler ga končno niso popolnoma onemoglega izpustili. Zdravniki so poleg drugih težkih poškodb ugotovili pri njem tumor testiculi ter so ga morali pri operaciji 21. t. m. kastrirati.

Trgovinska pogajanja z Avstrijo

Pogajanja se pričnó v ponedeljek – Sestava avstrijske in jugoslovenske delegacije

Beograd, 25. aprila. AA. Jutri prispe v Beograd avstrijska delegacija za trgovinska pogajanja z našo državo. Avstrijsko delegacijo tvorijo gg. Henrik Wiltner, opolnomočeni minister, Friderik Büchler, svetnik finančnega ministrstva, Robert Goler, svetnik trgovinskega ministrstva, dr. Aleksander Reismann, svetnik poljedelskega ministrstva.

V naši delegaciji so: univ. prof. dr. Milan Todorović, Milan Pilja, načelnik trgovinskega ministrstva, Milan Lazarević, svetnik trgovinskega ministrstva, dr. Velimir Stojković, načelnik poljedelskega ministrstva.

Predsednik avstrijske delegacije g. Wiltner bo v ponedeljek dopoldne posetil ministrstvo za zunanje zadeve, ministrstvo za trgovino in industrijo in poljedelsko ministrstvo.

Popoldne ob 16. uri bosta imeli obe delegaciji prvo sejo v prostorih ministrstva za trgovino in industrijo.

Beograd, 25. aprila. n. Jutri prispe semkaj delegacija avstrijske vlade, ki bo vodila trgovinska pogajanja z Jugoslavijo. Pogajanja se bodo pričela v ponedeljek. Najprej se bo razpravljalo o stališču in predlogih Avstrije. V smislu dogovora bodo pogajanja nato prekinjena, da se bo mogla naša delegacija sporazumeti s pristojnimi ministrstvi glede posameznih predlogov, ki jih bo stavila avstrijska delegacija. V drugi polovici maja se bodo pogajanja nato nadaljevala v Beogradu ali na Dunaju.

Trpljenje ruskega naroda

Obupen apel ruskih emigrantov na slovanske narode — Boljševizem uničuje nekdaj tako mogočno Rusijo

Beograd, 25. aprila. p. Predsednik ruske kolonije v Beogradu general Skražinsky je izdal na vse slovanske narode manifest, v katerem pravi med drugim:

Že 15 let pokriva krvava megla Rusijo, 15 let vladajo v Rusiji uzurpatorji, ki so nekdanjo veliko in kulturno državo pretvorili v objekt komunističnih eksperimentov. Milijoni ruskega naroda so degradirani v državne sužnje, a vse, kar ima le malo kulturne vrednosti, se uničuje. Prebivalstvo je podivjano ali pa umira v ječah in pregnanstvu. Smrtna tišina kakor na pokopališču vlada nad Rusijo. Le tu pa tam je slišati obupno ječanje umirajočega naroda. Kulturni svet, bratje Slovani! Ali slišite ta krik nesrečnega bratskega naroda? Ali se niste zgrozili nad grozotami v Rusiji? Mi, ruski emigranti, ki predstavljamo sestavni del ruskega naroda in ki imamo možnost govoriti odkrito, vas opozarjamo na nevarnost, ki grozi iz Rusije in vas pozivamo: Rešite ruski narod! Hitite, da ne bo prepozno! To so zadnji klici umirajočega ruskega naroda, ki pričakuje pomoči svojih slovanskih bratov!

Obnova trgovinskih pogajanj med ČSR in Madžarsko

Pred važnimi gospodarskimi odločitvami čsl. vlade — Monopolizacija žitne trgovine v Češkoslovaški

Praga, 25. aprila h. Do srede 29. t. m. bosta morala odbora političnih in gospodarskih ministrov rešiti zelo važno vprašanje. Omenjenega dne mora namreč odpotovati šef češkoslovaške delegacije za trgovinska pogajanja med Češkoslovaško in Madžarsko v Budimpešto, da obnovi v decembru prekinjena pogajanja. Madžari vežejo svojo sedanjo pripravljenost za pogajanja s tem da bi prejeli iz Češkoslovaške točno obvestilo, katere kontingente bi bila Češkoslovaška pripravljena vzeti od Madžarske. Ker hočejo agrarni krogi tudi v bodoče ščititi domačo proizvodnjo, je treba sedaj odločiti, kako naj se uredi, da bi ne bila domača proizvodnja zaradi tujega uvoza oškodovana. V političnih krogih se sedaj precej pogosto načenja vprašanje monopolizacije žita in trgovine z moko, ki jo sedaj razen agrarnih krogov, ki so jo vedno podpirali, zagovarja tudi dr. Kramař torej zastopnik industrijskih krogov in konzumentov. Oba ministrska odbora morata najkasneje do srede 29. t. m. odločiti o tej zadevi, pri čemer bosta morala razpravljati tudi o žitnem monopolu.

Rumunski tisk o generalu Hadžiću

***Bukarešta*, 25. aprila.** AA. Ves tisk prinaša obširna poročila o smrti bivšega jugoslovenskega vojnega ministra Hadžića. Prinaša tudi slike in biografijo. Listi »Universul«, »Dimineata« in »Cuventul« posebno naglašajo zasluge pokojnega generala in njegovo hrabrost za časa vojne kot komandanta dobrovoljcev v Dobrudži. Vsi listi izražajo globoko sožalje povodom smrti organizatorja jugoslovenske vojske in obžalujejo njegovo izgubo. Dalje reproducirajo listi sožalno brzojavko prof. Jorge, generalu Petru Živkoviću ob Hadžićevi smrti.

Francosko železniško posojilo Poljski

Varšava, 25. aprila AA. Sejm je sprejel na snočnji seji v drugem in tretjem čitanju zakonski načrt, ki podeljuje posebni francosko-poljski družbi koncesijo za gradnjo železnice iz Gornje Šlezije do Baltskega morja.

Poplave v Rusiji in na Poljskem

***Moskva*, 25. aprila.** AA. Reka Moskva vedno bolj narašča. Več moskovskih ulic je pod vodo. Velevažni Brjanski most so zaprli za promet. Ker je mnogo hiš poškodovanih, je ostalo doslej že 6000 ljudi brez strehe. V Kalugi so morali izprazniti 500 hiš. Ena največjih žag v mestu se je podrla, kakor bi bila iz papirja. Na reki Ugri so vode predrle zajezene ledene plošče. Ogromne množine vode so vdrle v mesto Ugro in poškodovale 600 hiš.

***Varšava*, 25. aprila.** AA. Povodenj v Vilni vedno bolj narašča. V mestnih delih, ki jih niso izpraznili, vzdržujejo promet s čolni. Bolnica za nalezljive bolezni je popolnoma pod vodo in zrušilo se je več hiš. Policija je odredila izpraznitev številnih poslopij. Pri tem ima velike težave, ker prebivalci nočejo zapustiti svojih stanovanj. Več vasi blizu Vilne je pod vodo. Razbesneli valovi so porušili več mostov in električnih central.

Poletne uradne ure v državnih uradih

Beograd, 25. aprila AA. Po naredbi ministrskega sveta in ministra za notranje zadeve bodo v državnih uradih redne uradne ure od 1. maja do 1. oktobra dnevno od 7.30 do 12.30 in od 16. do 18., ob sobotah pa od 7.30 do 13.30.

Konferenca novinarske Male antante

Beograd, 25. aprila r. Dne 27. in 28. t. m. se bo vršila v Bukarešti konferenca Male antante tiska. Jugoslovenska delegacija pod vodstvom predsednika Jugoslovenskega novinarskega udruženja g. Frana Smodeja odpotuje nocoj v Bukarešto. V delegaciji so zastopane redakcije vseh večjih jugoslovenskih listov. Konferenca se bo bavila z važnimi vprašanji, ki so osobito pomembna tudi za jugoslovensko novinarstvo in jugoslovenski tisk.

Praga, 25. aprila h. Konferenca ministrov Male antante v Bukarešti se bo pričela 3. maja.

Prebivalstvo Beograda

Beograd, 25. aprila p. Sedaj so po izvršenih kontrolah in korekturah znani v glavnem definitivni rezultati ljudskega štetja v Beogradu. Prestolnica ima 241.543 prebivalcev, 23.485 stanovanjskih hiš in 59.697 gospodinjstev.

Prebivalstvo Sarajeva

Sarajevo, 25. aprila n. Po definitivnih rezultatih ljudskega štetja ima Sarajevo 72.583 prebivalcev; žensk je 1.507 več kakor moških.

Iz državne službe

Beograd, 25. aprila p. »Službene Novine« objavljajo ukaz, s katerim je premeščen učitelj osnovne šole v Framu (srez Maribor desni breg) Peter Mavrič k prosvetnemu ministrstvu v Beograd.

Glavna skupščina Rdečega križa

Beograd, 25. aprila p. Jutri se bo vršila letna glavna skupščina jugoslovenskega Rdečega križa. Organizacije dravske banovine zastopata delegata iz Ljubljane gg. dr. Fettich in dr. Krejči.

Prepoved prvomajskih proslav v Zagrebu

Zagreb, 25. aprila n. Uprava zagrebške policije je izdala danes proglas, v katerem obvešča javnost, da so v Zagrebu zabranjene vse prvomajske proslave. Proglas izrecno poudarja, da ne gre samo za prepoved demonstracij in zborovanj, marveč da so zabranjene tudi vse veselice in vsake druge prireditve, ki imajo za svrho proslavo 1. maja.

Iz Španije

***Pariz*, 25. aprila.** AA. Havas poroča iz Madrida, da je bil prijet vodja španskih legijonarjev dr. Albinane zaradi poneverbe pol milijona pezet. Denar so nabrali Amido. Dr. Albinanu je bil denar zaupan, potom javnih prispevkov za Martineza da ga upravlja.

***Madrid*, 25. aprila.** AA. V nekih mestih so bili spopadi med republikanci in brezposelnimi delavci. Oblasti so odredile, da se naj zapleni vse orožje.

Madrid, 25. aprila. AA. Narodna delavska zveza v Barceloni je izjavila, da bo nasprotovala separatističnemu pokretu ne samo na Katalonskem, temveč tudi v drugih pokrajinah.

***Rim*, 25. aprila.** AA. Po poročilu iz Melline so bili v španskem Maroku krvavi neredi. Več oficirjev so linčali.

Madrid, 25. aprila. AA. Papežev nuncij je imel danes sestanek z ministrom za zunanje zadeve Lerrouxom.

***Pariz*, 25. aprila.** AA. Infantinja Izabela je bila pokopana v meniški obleki. Pogreb pokojnice je bil danes.

Ob trgovskem jubileju

Na našo prošnjo nam je predsednik Zveze trgovskih gremijev g. Josip I. Kavčič k današnjemu jubileju ljubljanskega gremija napisal naslednja izvajanja:

Ljubljana, 25. aprila.

Pred devetdesetsedmimi leti, ko so ugledni ljubljanski trgovci stavili svoje podpise na listino o ustanovitvi trgovske šole in reprezentance trgovskega stanu poleg podpisov visokih zastopnikov cesarske vlade in cerkvene oblasti, je moralo biti življenje dokaj mirnejše nego je sedaj. To sem si mislil oni dan, ko sem prebiral gradivo za slavnostni spis ob petdesetletnici Gremija trgovcev v Ljubljani. Tudi pred petdesetimi leti, ko so ustanavljali ljubljanski trgovski gremij, niso mogli živeti gospodje v posebno burnem gospodarskem vrvežu. Tako vsaj pričajo one listine. Vse je pisano zložno, umerjeno in premišljeno, z lepopisno krasoto, ki je zahtevala časa, čas pač tedaj še ni bil zlato! In te važne listine so potem podpisovali gospodje od reprezentance z lágotjo. Kar vidim jih, kako so pazljivo pomakali kurja peresa v črnilo, da ne bo packe na dokumentu, kako so se zavzeli, da bo podpis čeden in seveda tudi krog in okrog z loki in krivuljami primerno zapentljan in tako markanten, da ostane potrebna harmonija in častitljivost listine. Danes tudi za pentljanje podpisov ni več časa! Bilo je to v onih idiličnih časih, ko so imele še veljavo cehovske tradicije, v tisti lepi patriarhalni dobi, ko še ni bilo sedanje socialne raznolikosti, ko so se gospodje med seboj še tako spoštljivo obrajtali. Listine so pustili nato povezati v lepo knjigo in dali so ji zlato obrezo. Gremij hrani to knjigo še danes v svojih arhivih kot dokument dobe, ki je bila.

Petdeset let je preteklo od tedaj. kratka doba, toda baš pri nas Slovencih jako pomembna. Ni se medtem le temeljito izpremenila gospodarska in socialna struktura, doživeli smo v tem kratkem razdobju Golgoto našega narodnega trpljenja in po njej vstajenje.

Da ima v kulturnem življenju vsakega naroda gospodarstvo velik pomen in odločilno besedo, to nas uči zgodovina in tega ne morejo zanikati tudi oni, ki imajo našo kulturo v zakupu. Z življenskim standardom raste kultura zaeno s svojimi potrebami, materialna sredstva pa ustvarja blagostanje, ki se razvija z uspešnim gospodarstvom. Gremij trgovcev je stanovska organizacija ljubljanskih trgovskih gospodarjev. Odlično je sodeloval pri našem narodnem prebujenju in njegovi dalekovidni vodniki so pripravljali teren in uglajevali pota, da je lahko prevzelo solidno in dobro slovensko trgovstvo ljubljansko trgovino v svoje narodne roke. Kadar je bilo treba reševati socialno-politična vprašanja, tudi tedaj je pokazal naš trgovec, ki se je brez tradicije z lastno žilavostjo in mravljično pridnostjo, tako rekoč brez sredstev iz nič dokopal do ugleda in blagostanja, da razume duh časa in ne želi, da bi morali tudi oni, ki prihajajo za njim, pretrpeti in prestati vse ono, kar je moral on sam. Hvala Bogu, v našem trgovcu ni realnost poklica zamorila duše in srca.

Duše in srca bo še mnogo treba baš v teh težkih časih, ki v njih živimo. Menim, da ni huda le svetovna gospodarska kriza, ki je tako nevšečno odjeknila tudi pri nas, nego tudi kriza duše in srca. Kakor je stanovska organizacija poklicana, da čuva interese svojih članov, tako je odvisno od njenih vodnikov, da bodo tudi v bodoče pravilno razumeli zahteve časa. Veliki gospodarski in socialni problemi, ki jih je prinesla naša doba s svojo nadprodukcijo, racionalizacijo, obubožanjem potrošačev in legijami brezposelnih, neizprosno zahtevajo rešitve. Čeprav nismo v velikem svetu merodajni za reševanje teh vprašanj, moramo vedno sporedno tudi mi voditi računa o teh zadevah. Poleg sebe moramo vedno videti tudi svojega bližnjega in skušati uravnati pereče zadeve tako, kakor zahtevajo to koristi naše narodne in gospodarske celote. Kakor je gremij trgovcev doslej vsikdar s pravim razumevanjem, preko malenkostnih obzirov, sodeloval pri gospodarskem, socialnem in narodnem delu, tako bo storil to, uverjen sem, tudi v bodoče.

Gremij trgovcev v Ljubljani je najodličnejši ud naše gosto razpredene trgovske organizacije, Zveze trgovskih gremijev, in sodeluje z vzgledno delavnostjo pri našem gospodarskem in kulturnem delu. Tudi pri reševanju socialnopolitičnih vprašanj najdemo pri njem vedno polno razumevanje. V ljubljanskem trgovskem gremiju se zrcali ljubljanski trgovec, ki si bo tudi v bodoče svest svojih dolžnosti do naroda, do države in do svojega bližnjega. S pravilnim etičnim pojmovanjem svojega poklica hoče služiti javnosti, s pravim socialnim čutom hoče razumevati svojega sotrudnika, vselej in vsikdar pa tudi želi pospeševati splošno blagostanje v narodu.

Drage volje sem na željo uredništva napisal te vrstice za petdesetletni jubilej. Pa mi je na srcu še nekaj, kar naj povem ob tej slovesni priliki. Slovenski gospodar mnogo žrtvuje za dobrodelne in narodne namene in v današnjih razmerah bogastvo posameznikov ni ravno veliko, ker smo končno vendar vsi skupaj za pojem pravega bogastva primeroma revni. Marsikateri slovenski gospodar, ki si je s svojo pridno ,jo in trudapolnim delom pridobil premoženje, je odšel že v večnost. Kljub svojemu dobremu srcu, dasiravno je dajal v življenju z odprto roko, se ni spomnil, da bi zapustil kako znatnejšo vsoto v znanstvene, kulturne ali dobrodelne namene. Tu so nam lahko vzgleden vzor bogate milijonske zadužbine srbskih gospodarjev, ki so dali svojemu narodu del onega, kar so si s trudom pridobili. Mnogokrat smo se že o tem razgovarjali, pa naj zato povem danes to javno in srečem bom, če bodo padle moje besede na rodovitna tla.

Albert Thomas med zastopniki naših delodajalcev in delavcev

Obiski v Zbornici za TOI, vbanski palači, v Delavski zbornici in v raznih socijalnih zavodih

Ljubljana, 25. aprila

Sinoči je priredila Zveza industrijcev direktorju Mednarodnega urada dela g. Albertu Thomasu v srebrni dvorani Uniona intimno večerjo, ki so se je razen g. Thomasa ,njegove gospe soproge, in njegovega spremstva udeležili župan dr. Puc ter predstavniki banske uprave, glavnih gospodarskih organizacij, Delavske zbornice in novinarskega udruženja. Predsednik Zveze g. Dragotin Hribar je v kratkem govoru prisrčno pozdravil odličnega gosta, ki se je zahvalil ravno tako kratko, a zato tem bolj iskreno. Večer je harmonično potekel v živahnem prijateljskem razgovoru med gosti in domačini.

V Zbornici za TOI.

Danes ob 10. dopoldne je posetil gosp. Thomas Zbornico za TOI, kjer se je zbralo večje število predstavnikov našega gospodarstva. Zbornični predsednik g. Ivan Jelačin je odličnemu gostu v preglednem govoru orisal gospodarski položaj Slovenije in naznačil stališče gospodarskih krogov do aktualnih socialnih vprašanj. Poudarjal je, da so gospodarski krogi Slovenije vedno v načelu in v dejanjih priznavali potrebo smotrene zaščite delavstva; njihova zahteva je, da dobe socialni zavodi v banovinah čim večjo samostojnost, tako da bodo lahko upoštevali krajevne razmere. Želijo tudi, da se nameščensko zavarovanje zaradi bistveno drugačnih interesov loči od splošnega.

O isti stvari sta govorila tudi tajnika Zveze industrijcev gg. inž. Šuklje in dr. Golia. Inž. Šuklje je omenjal, da so gospodarski predstavniki Slovenije iskreno veseli obiska g. Thomasa. Industrija je iskren in zvest prijatelj delavskega zavarovanja, mora pa seveda upoštevati interese vseh gospodarskih panog. Nato je govoril o načrtu novega zakona o socialnem zavarovanju in objasnil pomisleke, ki jih imajo proti načrtu gospodarski krogi.

G. Thomas je v svojem govoru izrazil zadoščenje nad tem ,da je med predstavniki gospodarskih podjetij našel toliko umevanja za potrebo delavske zaščite. Ostal je nato še nekaj časa v razgovoru z navzočimi gospodi.

V banski palači

Po konferenci v Zbornici za TOI si je g. Thomas s svojimi spremljevalci ogledal mesto, potem pa odšel na bansko upravo, kjer mu je ban g. dr. Marušič priredil banket. G. ban je svojega odličnega gosta pozdravil med obedom s kratkim nagovorom, v katerem mu je želel prisrčno dobrodošlico ter ga iskreno pozdravil v naši sredi. Očrtal je veliko važnost ustanove, ki ji g. Thomas načeluje, in pomembno delo, ki ga vrši g. Thomas kot direktor Mednarodnega urada dela. Poudarjal je nato, kako je Jugoslavija tudi v svojih težkih časih vedno iznova prožila dokaze, da resno in smotreno stremi po socialnem napredku. Končal je z zahvalo velikemu socialnemu delavcu za njegove zasluge v borbi za socialne reforme in z željo, da bi ta plemenita stremljenja tudi v bodoče rodila mnogo uspehov.

G. Albert Thomas se je zahvalil g. banu za prisrčen sprejem v Ljubljani. »Radujem se,« je nadaljeval, »da mi je bila ponovno dana prilika, da posetim Jugoslavijo, ki me z njo vežejo uradni posli, pa tudi tesni prijateljski in celo rodbinski stiki.« Zatem je g. Thomas poudarjal, da je Jugoslavija dosegla na socialnem polju lep napredek. S svojimi nedavnimi reformami pa si je okrepila svoje sile in dosegla v mednarodnem svetu kaj veljavno avtoriteto, zlasti tudi zaradi svojega socialnega in političnega razvoja. »Uverjen sem,« je končal g. Thomas, »da bo Jugoslavija tudi v prihodnje dežela napredka in blagostanja.«

Obisk v socialnih zavodih

Popoldne si je g. Thomas s svojim spremstvom ogledal po že objavljenem programu razne socialne institucije. Obiskal je vse tri glavne zadružne zveze, Pokojninski zavod za zasebne nameščence, kjer ga je na čelu uradništva pozdravil predsednik g. Vrtovec, in Okrožni urad za zavarovanje delavcev, kjer sta ga sprejela komisar g. dr. Krek in ravnatelj g. dr. Bohinjec. G. Thomas si je ogledal tudi v gradnji se nahajajoče stavbe Pokojninskega zavoda in zdravstvene institucije OUZD ter se ponovno z največjim priznanjem in zadoščenjem izrazil o vzorno izvedeni organizaciji socialnega zavarovanja v Sloveniji.

Med zastopniki delavstva

Ob 6. zvečer je prišel g. Thomas v Delavsko zbornico, kjer so se bili zbrali zastopniki delavskih strokovnih organizacij, ki so zaslužnega borca za izboljšanje socialnega položaja delavstva pozdravili z iskrenim aplavzom. Predsednik Delavske zbornice g. Čobal je v pozdravnem nagovoru izrazil svoje veselje ,da ima slovensko delavstvo v svoji sredi šefa Mednarodnega urada dela, ki se je tako intenzivno posvetil omiljenju socialne krize in izboljšanju delavskega položaja. Zaključil je s prisrčno dobrodošlico odličnemu gostu.

G. Thomas se je zahvalil za pozdrave in orisal naloge in cilje Mednarodnega urada dela ,katerega glavna naloga je, da odstranjuje socialne krivice in trdote. Govoril je nato o vtisih svojega ljubljanskega obiska, pri katerih se je lahko ponovno prepričal, kako visoko je razvito gospodarstvo Slovenije in na kako visoki stopnji je njena splošna narodna kultura. V svojih razgovorih z delodajalci se je prepričal, da v osnovnih vprašanjih ni spora med njimi in delavci. Glede podrobnosti organizacije socialnega zavarovanja pa je treba stremeti za kompromisom, ki bo čim bolj upošteval upravičene interese obeh taborov. G. Thomas se je dotaknil tudi splošne gospodarske krize in naporov za njeno rešitev ter zaključil z nado ,da bodo solidarni napori prinesli delavstvu tudi v bodoče še mnogo lepih uspehov.

Po teh izvajanjih, ki so bila sprejeta s ponovnim velikim aplavzom zbranih delavskih zastopnikov, je g. Thomas odgovarjal na nekatera vprašanja, ki mu jih je stavil tajnik Delavske zbornice g. Filip Uratnik. V svojih izvajanjih je poudarjal med drugim, kako velik razmah beleži zavarovanje proti brezposelnosti. Dočim sta imeli pred desetimi leti le dve državi brezposelno zavarovanje, je to število danes neprimerno večje, tako da obsega zavarovanje okrog 46 milijonov delavcev. Washingtonska konferenca o delu je priporočila vsem državam, naj uvedejo to zavarovanje in Mednarodni urad dela se temu priporočilu le pridružuje.

Dalje je govoril g. Thomas tudi o položaju rudarjev in o prizadevanjih svojega urada, da doseže enotno ureditev v čim večjem številu držav. Urad je nedavno poslal v tem pogledu vsem prizadetim vladam obširno spomenico, v kateri predlaga med drugim, naj znaša delovni čas v rudnikih rjavega premoga 7 in tri četrt ure z 200 dopolnilnimi urami na leto.

Sprejem novinarjev

Pred svojim odhodom je g. Thomas sprejel v malem salonu hotela »Union« še zastopnike tiska. Čas, ki je ostal še za razgovor, je bil zelo kratek. G. Thomas je naglasil, da ima kot ravnatelj Mednarodnega urada dela često nalogo, da posreduje pri vladah za ratifiakcijo mednarodnih delavskih uredb, vendar ga sedaj ni pripeljal v Ljubljano ta namen. Lani, ko je obiskal Beograd, so ga zastopniki ljubljanskega delavstva prosili, da obišče tudi Ljubljano. Ni pa imel časa. Obljubil je, da pride pozneje, toda zaradi važnih poslov je svoje potovanje vedno odlagal. Slednjič se je pa odločil za pot tik pred sestankom konference Mednarodnega urada v Ženevi.

G. Thomas je poudaril, kako je stalen kontakt med narodi in Uradom dela velikega pomena za urad ,da spoznava ljudi in njih življenske razmere, za delavstvo pa da izraža svoje želje. Na ta način se lahko enkrat doseže enotna delavska zakonodaja, čeprav je do tega najbrže še daleč zaradi velike razlike v življenskih razmerah raznih držav.

G. direktor je dalje v razgovoru o izseljeniškem vprašanju omenil, da se je ustanovil pri Uradu dela pododbor za proučevanje ustanovitve evropske borze dela, ki se je pokazala potrebno pri sedanjih migracijskih prilikah v Evropi. Njena glavna naloga bi bila plasiranje mednarodne delavske sile, ki je je v nekaterih državah preveč, drugod pa premalo. Končno je omenil g. Thomas, da lahko tisk marsikaj pomaga pri pospeševanju mednarodnega organiziranja dela potom svojega vpliva na javno mnenje.

Slovo od Ljubljane

Prišel je čas odhoda, in z obljubo, da še obišče belo Ljubljano, ki je naredila na njega izredno dober vtis, se je g. ravnatelj ljubeznivo poslovil od vseh in odšel na kolodvor, od koder se je z večernim brzovlakom odpeljal proti Zagrebu. Na peronu so se z banom dr. Marušičem in podbanom dr. Pirkmajerjem na čelu poslovili od njega predstavniki oblasti, delavskih in gospodarskih organizacij in korporacij ter socialnozavarovalnih zavodov.

Poostren spor med Poljsko in Gdanskom

Poljska bo zahtevala od Društva narodov dovoljenje za vojaško zasedbo Gdanskega, da se zaščiti varnost poljskih državljanov

Gdansk, 25. aprila d. V sredi aprila je demisijoniral zastopnik Poljske v Gdansku minister Strasburger z utemeljitvijo, da po ponovnih nekaznovanih nasilstvih nemških nacijonalistov proti Poljakom v Gdansku ne more več jamčiti za varnost poljskega prebivalstva v tem mestu. Napetost, ki je nastala zaradi te demisije med Poljsko in Gdansko, se je še poostrila, ker obstoja po nemških informacijah na poljski strani namera, izposlovati s posredovanjem sveta Društva narodov uporabo sklepa DN od 22. junija l. 1921, po katerem se ima poveriti poljski državi skrb za varnost v Gdansku, ako se krši notranji mir in se izkaže policija v Gdansku kot preslabotna. Poljska zahteva zasedbo Gdanska, ker je z nesigurnostjo v tem mestu ogrožen njen dostop do morja. Poljske obtožbe se tičejo predvsem primera poljskega železniškega uradnika Styrbickega, ki ga je 13. januarja ubil gdanski meščan Gengerski. Gengerski je bil pred sodiščem oproščen, češ da je izvršil dejanje v silobranu. Razburjenje je povzročila tudi afera s poljskim parnikom »Kopernikom«, čegar mornar je bil napaden od članov Hackenkreuza in ranjen. Sodišča so izjavila, da je bil napad fingiran, zaradi česar je bil poljski mornar obsojen na pet tednov zapora. Nadalje omenjajo poljske pritožbe tudi več napadov hitlerjevcev.

Sklep sveta Društva narodov iz l. 1921, na katerega se poljska vlada sklicuje, določa pravico poziva poljskih čet v Gdansk v dveh primerih in sicer, ako je Gdansk vojaško ogrožen in ako je ogrožen poljski tovorni in gospodarski promet v njegovem pristaniškem ozemlju. Oblasti v Gdansku seveda odločno oporekajo, da bi obstojala nevarnost take vrste.

Na včerajšnji seji senata mesta Gdanskega je predsednik prečital izjavo, v kateri protestira proti trditvi, da policija v Gdansku ni zmožna vzdrževati miru, češ da ni bil doslej še noben Poljak osebno ali poslovno oviran pri izvrševanju svojih poslov v Gdansku.

Varšava, 24. aprila AA. Listi priobčujejo poročila o nasilstvih hitlerjevcev v Sopotu v bližini Gdanskega. Hitlerjevci so napadli Poljaka, ki je čital poljske liste. Občinski svet v Sopotu je predlagal ukrepe, ki naj jih podvzame oblast, da zaščiti poljsko prebivalstvo.

Avstralska finančna kriza

Melbourne, 25. aprila. AA. Po dveh dneh je bil včeraj zaključen sestanek finančnih ministrov avstralskih držav. Na dnevnem redu sta bili vprašanji financiranja newsouthwaleške države in izplačilo obresti avstralskega državnega posojila, ki zapadejo meseca junija v Londonu. Seje so se končale brezuspešno. Skoraj vse avstralske države so se izjavile proti spremembi sedanje valute in uvedbi davka na rente. Ministri bodo nadaljevali svoja posvetovanja po seji s predsednikom avstralske državne banke sirom Robertom Gibsonom, ki podpira avstralske države proti finančni politiki zveznega finančnega ministra Theodora. Bančniki menijo, da bi se v Avstraliji lahko takoj najelo veliko državno posojilo, ako bi ministrski predsednik Scullin pregovoril Theodora, da spremeni svojo politiko.

V Franciji aretiran nemški špijon

Strasbourg 25. aprila AA. Tu je bil prijet vohun Schalk. Med zaslišanjem je ponovno zatrdil, da listine, ki jih je hotel prenesti v Nemčijo, nimajo stvarne vrednosti. Množica je med tem demonstrirala proti njemu pred policijskim poslopjem.

Ženske v boljševiški vojni službi

Moskva, 25. aprila. s. »Uspehi rdeče armade v bodoči vojni bodo v veliki meri odvisni od žena«, je izjavil vojni minister Vorošilov v nagovoru na narodnem kongresu delavskih in kmetskih žena. »Mnogo žen in deklet se bo moralo boriti skupno z moškimi na frontah. Razen tega bodo morale ženske nadomestiti moške po tovarnah, železnicah in drugih podjetjih.«

Sovjetska vlada uvaja zaradi tega že sedaj vedno več žensk v industrijo in v prometno stroko. Tudi v rdeči armadi je bilo ponovno sprejetih mnogo žensk.

Demanti o razpustu madžarskega parlamenta

Budimpešta, 25. aprila s. V nasprotju s časopisnimi vestmi, da bo baje poslanska zbornica v maju razpuščena in se bodo v juniju vršile splošne nove volitve, poroča oficiozni »8 Orai Ujsag« iz dobro poučenega vira, da ni še niti o razpustu poslanske zbornice, niti o novih volitvah padla končna odločitev.

ZAGREBŠKI ZBOR

(sejem)

od 25. IV. do 4. V. 1931

VIII. salon avtomobilov, motornih koles, biciklov in pribora.

XV. specialni sejem poljedelstva (strojev, gnojil, potrebščin) perutnine in kuncev (samo od 25. do 28. aprila).

Razstava holandskih cvetlic, turistike in sportnih potrebščin, higijene.

Proti legitimaciji ZAGREBŠKEGA ZBORA, nabavljeni pred odhodom brezplačen povratek na železnicah, a na parobrodih višji razred za ceno nižjega. 5514

Izid volitev v Turčiji

Ankara, 25. aprila. AA. Včerajšnje parlamentarne volitve so se končale s popolno zmago vlade. Zmagala je na vsej črti vladna ljudska stranka. Opozicijonalci so dobili le 20 mandatov. V Carigradu in v manjših mestih so skoraj vsi glasovali za vladne kandidate.

Carigrad, 25. aprila. AA. Volitve v turško narodno skupščino so bile končane snoči ob 8. Narodna stranka je osvojila 278 mandatov. 30 mandatov je prepustila neodvisni stranki, ki pa si je priborila samo 23 poslanskih mest. Sedem mandatov v okolici Carigrada in drugod pa neodvisna stranka ni mogla osvojiti, ker volilci niso hoteli glasovati za njene kandidate. Nezasedena mesta bodo kasneje izpopolnjena.

Senzacija v madžarskem parlamentu

Budimpešta, 25. aprila. d. Proračunska debata je bila včeraj v poslanski zbornici zaključena v splošno presenečenje že po poldrugodnevni razpravi. Proračun je bil sprejet. Opozicijski govorniki so se namreč okoli 2. ure popoldne odstranili iz zbornice, ker so se zanašali, da bo prišel na vrsto vladni govornik. Ta poslanec pa se je odrekel besedi in njegovemu zgledu je sledilo 18 nadaljnjih govornikov vladne stranke zaradi česar je predsednik proglasil konec splošne debate. To je bila najkrajša proračunska razprava v madžarskem parlamentu. Opozicija se sedaj pritožuje nad nelojalnostjo, vladne stranke pa jo zavračajo, češ da je dogodek zakrivila opozicija sama. Proračunska razprava bi drugače trajala najmanj tri tedne.

Hriberski razbremenjen

Maribor, 25. aprila.

Včeraj je prišlo od graškega deželnega sodišča na državno tožilstvo v Mariboru obvestilo, da dosedanje poizvedbe in preiskave o sokrivdi Hriberskega na umoru v Jelovcu niso dale nobenih pozitivnih rezultatov za krivdo Hriberskega. Graško sodišče želi, da se mu pošljejo še eventuelni novi momenti v svrho nadaljnje preiskave. Tudi je zaslišanje raznih prič, ki jih je navajal morilec Rudolf Mohorko, da bi bili videli njega in Hriberskega, dalo popolnoma negativen rezultat ter vse kaže, da si je Mohorko storijo o soudeležbi Hriberskega res samo izmislil, da bi postopanje proti sebi zavlekel.

Med tem so prišli iz Gradca tudi razni akti o Mohorkovih prejšnjih kaznih. Značilna za prebrisanost Mohorka je afera, ko je okradel v Avstriji nekega Gradišnika in si prilastil tudi njegove dokumente. Bil je v Gradcu kmalu nato zaradi druge tatvine obsojen kot Gradišnik. Ko je odsedel kazen, je prišel k Gradišniku in mu dal uro, ki jo je bil ukradel. V preiskavi zaradi te ure so našli potem uro pri Gradišniku in pred graško sodišče je naenkrat na veliko začudenje sodnikov prišel pravi Gradišnik. Pri Mohorku so še sedaj našli Gradišnikove dokumente, všite v suknjo.

Državno tožilstvo v Mariboru bo glede Hriberskega najbrže umaknilo zahtevo po izročitvi zaradi sokrivde pri velikonočni tragediji v Jelovcu, pač pa jo bo vzdržalo zaradi raznih tatvin, zaradi katerih je Hriberski zasledovan.

Oče ustrelil sina

Zagreb, 25. aprila. n. V Sesvetskem kraljevcu pri Zagrebu se je odigrala danes opoldne krvava družinska drama. 60letni seljak Vekoslav Herjanić je živel že delj časa v sporu s svojim sinom, kateremu je bila Herjaničeva prava žena v svoji oporoki zapustila polovico posestva. Stari Herjanić se je drugič oženil in je gonil sedaj sina z doma, kar je dajalo povod večnim prepirom. Ko je danes opoldne prišel sin domov z dela na polju, ga je oče čakal pri vhodu na dvorišče in ga s samokresom ustrelil. Sin se je takoj zgrudil mrtev, toda oče je oddal na tleh ležečega še dva strela. Nato je šel v sobo, se umil, kakor da se ni nič zgodilo in prišel v Zagreb, kjer se je sam prijavil oblastem.

Naraščanje zločinov v Nemčiji

Berlin, 25. aprila AA. Ker je število zločinov zadnje čase zelo narastlo, je pruski kriminalni urad najel 3000 novih policijskih agentov. Od teh jih bo v Berlinu 300.

Polom velike newyorške tvrdke

New York, 25. aprila AA. Zaradi stalne baisse na tukajšnji borzi je propadla velika senzalska tvrdka Dinchon et Co. Pasivne postavke znašajo 35 milijonov dolarjev. Ta velika izguba je nastala, ker so padle baš vrednotnice, s katerimi je trgovala ta tvrdka.

Finale za angleški pokal

West Bromwich : Birmingham 2 : 1 (1 : 0).

London, 25. aprila, g. Danes se je odigral največji nogometni dogodek v Angliji. V končnem boju za angleški pokal je zmagalo moštvo West Bromwicha nad moštvom Birminghama z 2 : 1 (1 : 0). Oba gola za zmagovalce je zabil Richardson. Igri, med katero je lilo kot iz škafa, je po stari tradiciji prisostvovala tudi vsa kraljevska rodbina. Na igrišču je bilo okoli 60.000 gledalcev, kar je sicer za to tekmo zelo malo. Obisk je bil slabši kot običajno zaradi izredno slabega vremena.

Dunaj, 25. aprila. g. Prvenstvene tekme I. lige: Austria : Slovan 6 : 1 (2 : 0); FAC : Sportklub 3 : 2 (2 : 1); Vienna : Nicholson 4 : 3 (1 : 2).

Praga, 25. aprila. h. V prvenstveni tekmi je zmagala Slavia nad Viktorijo iz Žižkova z 1 : 0 (1 : 0). Igro je gledalo 10 tisoč oseb. Gol za Slavio je zabil v 26 min. Svoboda. Viktorija je igrala skoraj vso igro z 10 igralci, ker je bil njen igralec Suchy takoj po pričetku poškodovan.

Gradec, 25. aprila, g. V mednarodni tekmi je tukajšnji Sturm porazil prvaka jugovzhodne Nemčije, moštvo Beuthena 09 s 4 : 0 (1 : 0).

Turneja BSK v Turčiji

Beograd, 25. aprila p. Beograjski sportni klub je danes odpotoval v Carigrad, kjer bo odigral jutri svojo prvo tekmo na turneji po Turčiji, ki bo trajala približno 14 dni. Nastopil bo proti najboljšim turškim nogometnim klubom.

Vremenska napoved

Zagrebška vremenska napoved za danes: Oblačnost bo naraščala, možnost poslabšanja vremena, sicer topleje. — **Situacija včerajšnjega dne:** V južni Evropi prevladuje visoki pritisk, ki pa je zadnjih 24 ur oslabel

Dunajska vremenska napoved za nedeljo: V južnih Alpah poslabšanje vremena.